

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**WOJEWÓDZTWO
MAZOWIECKIE**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

**POSTĘPOWANIE W SPRAWIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ
ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU
REGIONALNEGO W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU
OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2007-2013.**

DOKUMENTACJA W ZAKRESIE PROCEDURY OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO WYMAGANA DO ZŁOŻENIA WRAZ Z WNIOSEM

W związku z trwającym w chwili procesem zatwierdzania nowych zapisów prawa polskiego, mających pozostać w zgodności z prawem Unii Europejskiej w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć, dokumentacja przygotowywana przez Beneficjentów w związku z procedurą OOS, winna być zgodna z tzw. *Wytycznymi w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych z dnia 3 czerwca 2008 r. przygotowanymi przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego*. Ww. Wytyczne zawierają zalecenia dla Beneficjentów w zakresie właściwego postępowania w przedmiocie ocen oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć infrastrukturalnych w okresie przejściowym do czasu uchwalenia *ustawy o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (projekt ustawy z dnia 12 lipca 2008 r.– projekt zatwierdzony przez Radę Ministrów)* oraz innych przepisach branżowych, związanych z procesem inwestycyjnym (m.in. w przepisach ustawy Prawo budowlane).

Ważne!

Wobec faktu, że każde przedsięwzięcie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej musi być zgodne z prawem wspólnotowym, nie można wykluczyć, że pomimo stosowania niniejszych Wytycznych, zostanie wszczęte postępowanie w sprawie nieprawidłowej transpozycji lub stosowania dyrektywy OOS przed sądem wspólnotowym bądź krajowym.

Zgodnie z zapisami przedmiotowych *Wytycznych*, należy zapewnić przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko uwzględniając zasadę pierwszeństwa prawa wspólnotowego oraz obowiązek prowspólnotowej wykładni przepisów prawa krajowego.

W nawiązaniu do powyższego, Beneficjenci aplikujący do RPO WM są zobowiązaniu do uwzględnienia wszystkich elementów postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wymaganych przez:

- *dyrektywę Rady z dnia 27 czerwca 1985 r. nr 85/337/EWG w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dyrektywa OOS);*
- *dyrektywę Rady z dnia 21 maja 1992 r. nr 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa Siedliskowa);*
- *dyrektywę Rady z dnia 2 kwietnia 1979 r. nr 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (dyrektywa Ptasia).*

Należy zwrócić szczególną uwagę na:

- procedurę tzw. „*screeningu*” dla przedsięwzięć wymienionych w Aneksie II dyrektywy OOS prowadzoną przez właściwe organy administracji publicznej, (właściwy organ ochrony środowiska po zasięgnięciu opinii właściwego organu ochrony środowiska i organu inspekcji sanitarnej dokonał oceny przedsięwzięcia i w razie konieczności na jej podstawie stwierdził obowiązek sporządzenia raportu),

- treść raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i jej zgodność z wymogami raportu określonymi w art. 5 ust. 3 dyrektywy oraz w jej Aneksie IV, o ile taki raport był wymagany,
- obowiązek przeprowadzenia konsultacji dotyczących planowanego przedsięwzięcia z właściwymi organami administracji publicznej zgodnie z art. 6 ust. 1 dyrektywy,
- sposób przeprowadzenia konsultacji ze społeczeństwem dotyczących planowanego przedsięwzięcia, o ile były wymagane zgodnie z art. 6 ust. 2-6 dyrektywy,
- sposób przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, o ile było wymagane zgodnie z art. 7 dyrektywy,
- uwzględnienie przez organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (zgodność z art. 8 i 9 dyrektywy OOS) zgłoszonych opinii i uwag zebranych w toku konsultacji właściwymi organami i społeczeństwem, oraz ustosunkowanie się przez organ do sposobu ich wykorzystania,
- odniesienie się organu w toku postępowania OOS do aspektu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na gatunki i siedliska chronione w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 oraz w związku z możliwością znaczącego oddziaływania przeprowadzenie stosownego postępowania zgodnie z art. 6 ust. 3 i 4 dyrektywy Siedliskowej.
- progi ilościowe określone w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r. Nr 257 poz. 2573 z późn. zm.) i niemożność traktowania ich, jako przesądzających o kwalifikacji przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- ewentualne występowanie znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko rozpatrywane każdorazowo i indywidualnie przy uwzględnieniu wszystkich kryteriów określonych w § 4 i § 5 tego rozporządzenia oraz po uzyskaniu stosownych opinii (procedura „screeningu”).

WYMAGANA DOKUMENTACJA W ZAKRESIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Beneficjenci składają dokumentację dotyczącą postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia wraz z wnioskiem, które zgodnie z obowiązującymi przepisami, wymaga przeprowadzenia takiego postępowania.

Tryb bez preselekcji - wymogi w zakresie OOS

↓

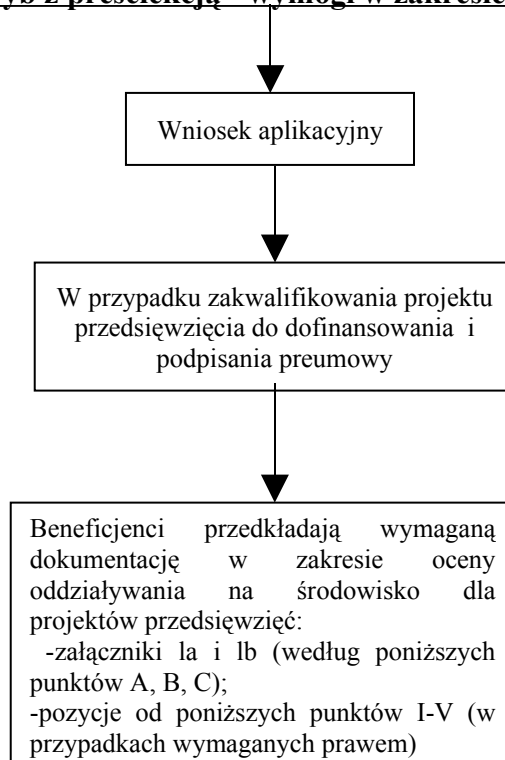
Wraz z wnioskiem aplikacyjnym Beneficjenci przedkładają wymaganą dokumentację w zakresie oceny oddziaływania na środowisko dla projektów przedsięwzięć:

- załączniki Ia i Ib (według poniższych punktów A, B, C);
- pozycje od poniższych punktów I-V (w przypadkach wymaganych prawem).

UWAGA! Dla Działania 1.5 - w przypadku braku możliwości przedłożenia wraz z wnioskiem aplikacyjnym dokumentacji środowiskowej (ww. załączników), obligatoryjne

będzie przedłożenie „Oświadczenia dotyczące oceny oddziaływania projektu na środowisko”.

Tryb z preselekcją - wymogi w zakresie OOS

ZALĄCZNIKI WYMAGANE DO ZŁOŻENIA WRAZ Z WNIOSKIEM O DOFINANSOWANIE PROJEKTU INFRASTRUKTURALNEGO:

1. **Formularz do wniosku o dofinansowanie w zakresie oceny oddziaływania na środowisko** – zgodnie z wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego dotyczącymi postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (**załącznik Ia**).
2. **Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000** - zgodnie z wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego dotyczącymi postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (**załącznik Ib**).

A) Przedsięwzięcia infrastrukturalne wymienione w Aneksie (Załączniku) I lub II dyrektywy OOS, obligatoryjnie wymagają sporządzenia załącznika Ia w pełnym zakresie oraz załącznika Ib (patrz Instrukcja wypełniania załącznika do wniosku o dofinansowanie w zakresie oceny oddziaływania na środowisko).

B) Przedsięwzięcia infrastrukturalne nie wymienione w Aneksie (Załączniku) I lub II dyrektywy OOS, bądź nie oddziałujące znacząco na obszar Natur 2000, wymagają sporządzenia załącznika Ia, w ograniczonym zakresie (patrz Instrukcja wypełniania

załącznika do wniosku o dofinansowanie w zakresie oceny oddziaływania na środowisko). Wówczas należy wypełnić załącznik Ib.

C) Przy zgłoszeniu przedsięwzięcia nieinfrastrukturalnego (m.in. zakup sprzętu, urządzeń, taboru, szkoleń, kampanii edukacyjnej) wymagane jest wypełnienia załącznika Ia w ograniczony zakresie (patrz Instrukcja). Wypełnienie załącznika Ib nie będzie wymagane.

W zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, Beneficjenci przedkładają wraz z wnioskiem, Załącznikiem Ia i Załącznikiem Ib, w ramach wymaganej dokumentacji (w przypadkach określonych prawem):

I. Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem. W przypadku braku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia infrastrukturalnego, Beneficjent dołącza do wniosku dokumentację potwierdzającą brak konieczności wydania ww. decyzji, wydaną przez właściwy organ.

II. Streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie OOS. Streszczenie powinno zawierać w szczególności: opis projektu obejmujący informacje o jego lokalizacji, projekcie technicznym i wielkości, opis działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie, i jeżeli to możliwe kompensacje przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, dane niezbędne dla określenia i oceny głównych bezpośrednich i pośrednich prawdopodobnych oddziaływań projektu na środowisko i jego elementy (m.in.: ludzi, faunę, florę wraz z uwzględnieniem obszarów wrażliwych – Natura 2000, powierzchnię ziemi, wody, powietrze, krajobraz, dobra materialne, dobra kultury, wzajemne oddziaływanie pomiędzy ww. elementami), opis przeanalizowanych głównych rozwiązań alternatywnych i wskazanie uzasadnienia dla wybranego rozwiązania oraz inne informacje, które mogą wynikać z aneksu IV dyrektywy OOS. Każdy rozdział streszczenia powinien zawierać podsumowanie. Streszczenie powinno być poddane konsultacjom społecznym i ocenie organów administracji. W przypadku stwierdzenia przez instytucję weryfikującą dokumentację środowiskową, iż uzasadnienie do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub też streszczenie raportu OOS w języku nietechnicznym budzą wątpliwości odnośnie rzeczywistego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, niezbędnym będzie dostarczenie przez Beneficjenta całego raportu OOS.

III. Wyniki konsultacji z właściwymi organami administracji publicznej;

- **Stanowiska właściwych organów w przedmiocie uzgodnienia środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia (w tym w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000) – dotyczy wszystkich przedsięwzięć.** W zależności od kategorii przedsięwzięcia, należy dołączyć stanowiska organów w przedmiocie uzgodnienia środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia wskazanych w pkt 50 *Wytycznych w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych z dnia 3 czerwca 2008 r.*, które powinno mieć formę postanowienia.

- **Postanowienie w przedmiocie obowiązku sporządzenia raportu OOS** (i ustalenia jego zakresu) lub braku takiego obowiązku, wraz z opiniami właściwych organów – dotyczy przedsięwzięć z grupy II oraz grupy III (należy dołączyć opinie właściwych organów, o których mowa w pkt 49 ppkt 3 *Wytycznych*). W przypadku wydania przez właściwy organ postanowienia o odstąpieniu od obowiązku sporządzenia raportu OOS, niezwykle istotne jest,

by zawierało ono odpowiednie uzasadnienie, które w szczególności wskazywać będzie, że przy uwzględnieniu kryteriów określonych w § 4 i § 5 rozporządzenia OOS (uwzględniających wymogi określone w Aneksie III do dyrektywy OOS), cechy przedsięwzięcia takie jak: rodzaj i charakterystyka, usytuowanie, rodzaj i skala możliwego oddziaływania na środowisko, nie wskazują na występowanie znaczącego oddziaływania na środowisko.

Jeżeli rozstrzygnięcie zawarte w postanowieniu o odstąpieniu od obowiązku sporządzenia raportu OOS było sprzeczne z opinią wyrażoną przez jeden z organów opiniujących (lub oba organy), a w szczególności gdyby organy te zalecały sporządzenie raportu OOS, a organ prowadzący postępowanie mimo to nie nałożył na wnioskodawcę obowiązku w tym zakresie, uzasadnienie postanowienia musi zawierać wyraźne i jeszcze bardziej przekonujące argumenty, niż gdyby organ podzielił stanowisko organów opiniujących.

- Postanowienie wraz z opiniami właściwych organów - w przypadku zapytania o zakres raportu (dot. przedsięwzięć z I grupy – pkt 49 ppkt 2 *Wytycznych*).

IV. Wyniki przeprowadzenia konsultacji społecznych (składanie uwag i wniosków w terminie 21 dni i w miejscu wskazanym przez organ prowadzący postępowanie - kserokopie ogłoszeń zawartych w prasie i zamieszczonych na tablicy ogłoszeń, wydruk ze strony internetowej, kserokopia protokołu z rozprawy administracyjnej – jeśli była prowadzona, etc. – patrz pkt 90, ppkt 3 rozdziału H *Wytycznych*). Wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa powinny zostać przedstawione w uzasadnieniu do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z art. 56 ust. 8 UPOś

V. Wyniki postępowania transgranicznego – jeżeli zostało przeprowadzone - patrz pkt 90, ppkt 4 rozdziału H *Wytycznych*).

W zakresie stwierdzenia kompletności dokumentacji środowiskowej, zaleca się Beneficjentom stosowanie listy sprawdzającej zamieszczonej w załączniku III do ww. *Wytycznych* MRR (zakładany termin przygotowania załącznika III wskazany przez MRR, to 1 lipca 2008 r.).

Zaleca się potencjalnym Beneficjentom zwrócenie szczególnej uwagi na procedurę postępowania administracyjnego i domaganie się, aby w uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zawarte było odniesienie do wszystkich uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa, a także ustosunkowanie się do wszystkich stanowisk organów zaangażowanych w postępowaniu.

Do czasu wejścia w życie nowych przepisów w zakresie oceny oddziaływania na środowisko - POSTĘPOWANIE W PRZEDMIOCIE WYDANIA DECYZJI O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, poprzedza i warunkuje uzyskanie dalszych decyzji, w efekcie, których otrzymuje się zezwolenie na realizację przedsięwzięcia (zbiór niezbędnych decyzji koniecznych do uzyskania w procesie inwestycyjnym, którego ostatnim etapem jest pozwolenie na budowę).

Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu podejmującego się realizacji przedsięwzięcia.

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza właściwy organ administracji.

Organami właściwymi do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach są:

- I. **Wojewoda** – dla przedsięwzięć należących do grupy I, takich jak:
 - drogi, linie kolejowe, napowietrzne linie elektrownicowe, instalacje do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazów, sztuczne zbiorniki wodne;
 - oraz dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko realizowanych na terenach zamkniętych i obszarach morskich.
- II. **Wójt, burmistrz, prezydent miasta** – dla pozostałych przedsięwzięć także, gdy beneficjentem jest gmina, którą reprezentuje).

Jeżeli przedsięwzięcie wykracza poza obszar jednej gminy, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje organ, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym przedsięwzięcie to ma być realizowane (w porozumieniu z pozostałymi organami).

Szczegółowe zasady kwalifikowania przedsięwzięcia określone zostały w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573, z późn. zm.)*.

Podział przedsięwzięć
- grupa I – to przedsięwzięcia wymagające obligatoryjnego przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu OOS (§2 ww. rozporządzenia);
- grupa II – to przedsięwzięcia wymagające obligatoryjnego przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i fakultatywnego sporządzenia raportu OOS (kryteria zawarte w § 4 i 5 ww. rozporządzenia);
- grupa III – to przedsięwzięcia nie będące przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko (nie ujętymi w ww. rozporządzeniu), jednakże mogącymi znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000.

Postępowanie OOS prowadzone jest w sposób odmienny dla każdego rodzaju (grupy I, II lub III) przedsięwzięcia.

Dla grupy I o zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko inwestor może wystąpić przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Natomiast, do właściwych organów przesyła się o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia (przedkładając raport, którego sporządzenie jest obligatoryjne), przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Dla projektów z grupy I zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko właściwy organ wydaje po zasięgnięciu opinii:

- I. Marszałka Województwa oraz państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego;
- II. Ministra właściwego do spraw środowiska – w przypadku dróg oraz linii kolejowych.
- III. Wojewoda, w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000.

W przypadku zaistnienia możliwości transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wystąpienie o zakres raportu OOS dla przedsięwzięć grupy I jest obligatoryjne.

Dla projektów z grupy II i III, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, stwierdza bądź nie obowiązek sporządzenia raportu OOS oraz określa jego zakres, jeżeli jest wymagany, zasięgając uprzednio opinii:

- I. Starosty (w przypadku możliwości znaczącego oddziaływania na obszar Natura 2000 – opinię wydaje wojewoda);
- II. Państwowego Powiatowego inspektora sanitarnego.

Organami właściwymi do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć z grupy I, są:

- I. Marszałek województwa lub minister właściwy do spraw środowiska - w przypadku przedsięwzięć drogowych i kolejowych;
- II. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Organami właściwymi do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć z grupy II:

- I. Starosta;
- II. Państwowy powiatowy inspektor sanitarny.

Organami właściwymi do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000 i nie są bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru dla przedsięwzięć z grupy I lub II, są:

- I. Wojewoda;
- II. Państwowy wojewódzki inspektor sanitarny (I grupa), państwowy powiatowy inspektor sanitarny (II grupa).

Organem właściwym do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000 i nie są bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru, jest wojewoda.

